

Jaarverslag 2019

Inhoud

1.	AANBIEDING	4
2.	ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID	4
2.1	Adresgegevens	4
2.2	Deelnemende Besturen.....	5
2.3	Juridische structuur	5
3.	PASSEND ONDERWIJS.....	6
3.1	Visie op passend onderwijs	6
3.2	Doelstelling.....	6
4.	ACTIVITEITEN	7
4.1	Algemeen.....	7
4.2	TAC (Toelaatbaarheid en Advies Commissie).....	7
4.3	Raad van Toezicht.....	8
4.4	Deelnemersraad	8
4.5	Directeurenberaad	9
4.6	IB-overleg (Intern Begeleiders)	10
4.7	DBG-overleg (Deskundig Bevoegd Gezag).....	11
4.8	OPR (Ondersteuningsplanraad).....	11
4.9	Beleid inzake beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag	11
5.	CONTINUITEITSPARAGRAAF	12
5.1	Balans	13
5.2	Staat van baten en lasten.....	14
5.3	Toelichting op de meerjarenbegroting.....	15
5.4	Overige rapportages.....	17
5.5	Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	18
6.	VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN	19
7.	KENGETALLEN.....	21
8.	FINANCIEEL BELEID	26

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	31
Balans per 31 december 2019	35
Staat van baten en lasten 2019	36
Kasstroomoverzicht 2019	37
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	38
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	41
Bestemming van het resultaat	45
Gebeurtenissen na balansdatum	46
Verbonden partijen	47
Subsidies	48
WNT-Verantwoording 2019	49
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	53
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	54
Overige gegevens:	
Statutaire bestemming van het resultaat	56
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

Bestuursverslag 2019

Door: De heer J. van der Pluijm, directeur-bestuurder

1. AANBIEDING

Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena (voortaan samenwerkingsverband PO LHA) biedt u hierbij het rapport inzake de jaarrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 en het bestuursverslag over deze periode aan.

2. ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID

2.1 Adresgegevens

Naam	Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena
Brinnummer	21629
Werkgeversnummer	n.v.t.
KvK	59133643
Bankrekeningnummer	NL41 RABO 0136159575
Postadres	Dodenauweg 2 5171 NG KAATSHEUVEL
Secretariaat	mevrouw Resi Leufkens secretariaat@samenerkingsverbandlha.nl
Telefoon	0416-760770
Regio-omschrijving	Altena, (regio Aalburg), Heusden, Loon op Zand en Waalwijk
Directeur/bestuurder	De heer J(os) van der Pluijm

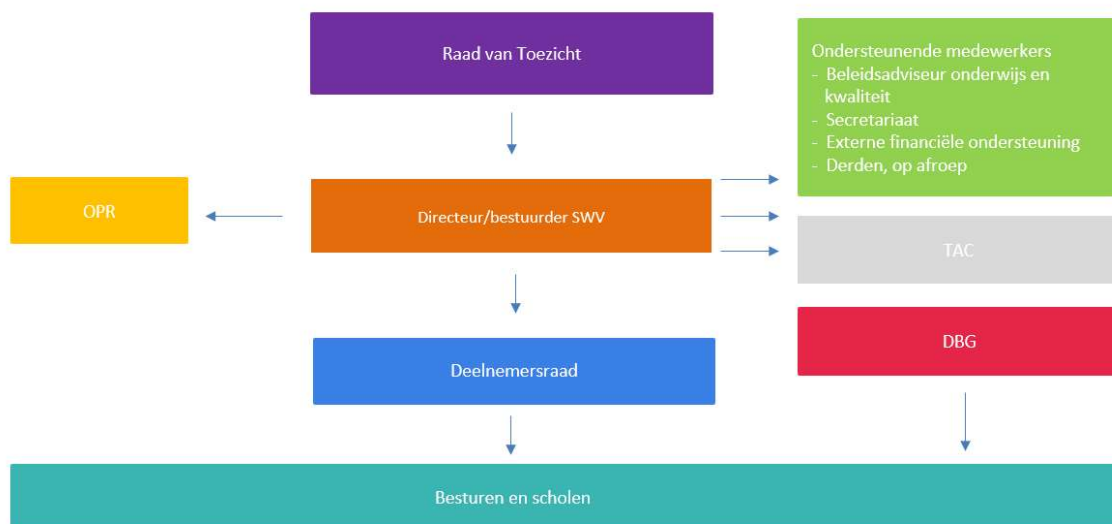
2.2 Deelnemende Besturen

1. Vereniging Hervormd Christelijk Onderwijs Waspik
2. Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs te Sprang-Capelle en Kaatsheuvel
3. Stichting Katholiek en Protestant Christelijk Onderwijs Vught e.o. "Leijestroom"
4. Stichting Scholengroep Willem van Oranje
5. De Stroming (VPCO in het Land van Heusden en Altena)
6. Stichting Bravoo
7. Stichting Openbaar Onderwijs Land van Altena
8. Stichting Leerrijk!
9. Vereniging tot stichting en instandhouding van Scholen met de Bijbel op gereformeerde grondslag te Wijk en Aalburg
10. Stichting Scala
11. Stichting Biezonderwijs
12. Stichting Onderwijscentrum Leijpark
13. Stichting Mytylschool Gabriël
14. Stichting HUB Noord Brabant
15. Stichting Saltho Onderwijs

2.3 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting.

Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena is op 30 oktober 2013 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 59133643.

3. PASSEND ONDERWIJS

3.1 Visie op passend onderwijs

De kracht van het samenwerkingsverband PO LHA is het vertrouwen op de ontwikkelingskracht van iedere school en de verbinding van die krachten tussen de scholen. Het samenwerkingsverband gaat uit van de mogelijkheden van elk kind met zijn of haar unieke talenten. Alle kansen worden geboden om die te ontwikkelen. Het samenwerkingsverband draagt bij aan een optimale leeromgeving, waarbinnen elk kind wordt voorbereid op een volwaardige deelname aan de samenleving. Besturen, scholen, ouders, instellingen voor jeugdhulp en experts werken samen aan een passende onderwijsplek voor alle kinderen. Het samenwerkingsverband heeft daarbij een ondersteunende en faciliterende rol.

Dit betekent concreet voor alle betrokkenen dat:

- ieder kind kwalitatief passend onderwijs krijgt en, zo mogelijk, thuisnabij;
- ondersteuningsbehoeften van leerlingen centraal staan bij het denken, kijken, praten en handelen binnen de kaders van zelfstandigheid en functioneren in een groep;
- het samenwerkingsverband geen thuiszitters kent;
- de ondersteuningsprofielen van de scholen en de inrichting van het samenwerkingsverband in elkaars verlengde liggen;
- er naast kennisoverdracht aandacht is voor de persoonlijkheidsontwikkeling en zelfredzaamheid van leerlingen;
- de basisondersteuning van alle scholen van goede kwaliteit is;
- er een passende bovenschoolse ondersteuning is, wanneer er meer ondersteuning nodig is dan de school kan bieden;
- er een structureel samenhangende samenwerking is met en tussen partners vanuit jeugdhulp, speciaal onderwijs, voorschoolse voorzieningen, voortgezet onderwijs en gemeenten;
- de scholen hun zorgplicht waarmaken en indien zij geen passende onderwijsplek kunnen bieden aan een leerling, ervoor zorgen dat de leerling elders kan worden geplaatst.

3.2 Doelstelling

Het is de ambitie van het samenwerkingsverband PO LHA dat de ondersteuningsmogelijkheden in het regulier onderwijs worden uitgebreid en dat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs krijgen. Om dit blijvend te kunnen realiseren is er voortdurende focus op een stevige basisondersteuning en worden er waar nodig speciale arrangementen ingericht. Verder wordt gestreefd naar een optimale positionering van het speciaal basisonderwijs waarmee instroom in het speciaal onderwijs beperkt wordt en expertisefuncties kunnen worden ingezet ten behoeve van het samenwerkingsverband. Het plan 'In Beweging' is hier een concrete invulling van. Tegelijkertijd bewaken de samenwerkende besturen de kwaliteit van alle werkzaamheden voor de leerlingen in het gebied en verhogen het niveau daarvan. Doelgericht en resultaatgericht werken zijn daarbij belangrijke sleutelwoorden. Daarbij biedt de netwerkstructuur van basisonderwijs, speciaal

basisonderwijs, speciaal onderwijs, instellingen voor jeugdhulp en instellingen voor de voorschoolse periode de mogelijkheid om te komen tot een bundeling van samenhangende inzet.

4. ACTIVITEITEN

4.1 Algemeen

Per 1 augustus 2014 is passend onderwijs “ingevoerd”. Vanaf die datum is de opdracht en financiering van het samenwerkingsverband ingegaan. Deze opdracht en de consequenties daarvan zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband dat per 1 augustus 2014 door het samenwerkingsverband in uitvoering is genomen. Na een onrustige start met de nodige wisselingen in koers en bemensing is sinds augustus 2015 het samenwerkingsverband in rustiger vaarwater terechtgekomen. Dit rustiger vaarwater heeft tot gevolg gehad dat het samenwerkingsverband in 2016 en 2017 de inhoud centraal heeft kunnen zetten. De basis is op orde. In het ondersteuningsplan 2018-2022 is de koers voor de komende jaren uitgewerkt. Er wordt verder gebouwd aan het delen van expertise, het versterken van de rol van de schoolbesturen, de ondersteuningsstructuur binnen scholen, tussen scholen en met andere organisaties.

In 2019 zijn er geen officiële klachten binnengekomen. Wel zijn er twee heroverwegingen aangevraagd door ouders. Zij hebben in een TAC-vergadering hun zienswijze toe kunnen lichten en ook de commissie. Daarbij is één besluit herzien en een ander besluit behouden. Hierop hebben de ouders geen bezwaar gemaakt. Op basis van signalen vanuit de scholen, besturen of via de TAC is verder regelmatig proactief gehandeld om door vroegtijdige interventies escalaties of klachten te voorkomen.

Uitgangspunten voor het bestuurlijk handelen en als zodanig opgenomen in het Toezichtkader (Handboek Governance Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Langstraat Heusden Altena), zijn:

- Wet Goed Onderwijs Goed Bestuur (1 aug 2010, inzake de scheiding tussen bestuur en toezicht);
- Code Goed Bestuur (PO Raad).

Natuurlijk zijn er altijd ontwikkelpunten, maar het onderlinge vertrouwen tussen scholen/besturen en samenwerkingsverband is een uitstekende basis om samen lastige situaties op en aan te pakken.

4.2 TAC (Toelaatbaarheid en Advies Commissie)

In de periode vanaf 1 januari 2019 tot 31 december 2019 heeft de TAC 106 arrangementsaanvragen behandeld. Hierbij ging het in totaal om een bedrag van € 419.552,86.

Verder zijn er in deze periode TLV's afgegeven voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Hiervan zijn de totalen tussen 1 januari 2019 en 31 december 2019 bekend. Het gaat hierbij om 72 TLV SO categorie I, 7 TLV SO categorie II en 7 TLV's SO categorie III. Verder zijn er 122 TLV's voor het speciaal basisonderwijs afgegeven.

Deze aantallen zijn hoger dan in het voorgaande jaar. Dat heeft niet alleen te maken met het aantal herindicaties, maar ook met een groei van verwijzing naar het speciaal onderwijs. De groei in het SO zit voornamelijk in het aantal TLV's categorie I. Categorie II is met één TLV gegroeid en categorie III is in aantal gelijk gebleven. Het aantal arrangementen is gedaald, evenals het bedrag voor die arrangementen. Wel moet opgemerkt worden dat het aantal overbruggingsarrangementen (dat wil zeggen arrangementen die de TAC afgeeft omdat een leerling tijdelijk thuis zit of omdat een leerling extra ondersteuning nodig heeft voor de periode vanaf afgeven TLV tot feitelijke plaatsing) is toegenomen. Het betreft 8 overbruggingsarrangementen. Belangrijkste oorzaak hiervoor is de stijging van het aantal thuiszitters en de toename van wachtlijsten.

In het TAC-jaarverslag voor het schooljaar 2018/19 (september 2019) wordt gedetailleerd ingegaan op de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen van de adviezen, arrangementen en TLV's.

4.3 Raad van Toezicht

Deze raad bestaat uit vijf personen die onafhankelijk en integraal toezicht houden, dat wil zeggen dat zij erop toezien dat het samenwerkingsverband zijn maatschappelijke opdracht (het bieden van passend onderwijs) voldoende waarmaakt. De Raad van Toezicht kijkt 'van buiten naar binnen' en daarom is het van belang dat zij voldoende feeling heeft met de maatschappelijke omgeving en daaruit ook afkomstig is. Het gaat om onafhankelijke leden dat wil zeggen dat men niet gelijktijdig bestuurlijke verantwoordelijkheid mag dragen bij één van de aangesloten schoolbesturen en daar niet als werknemer in dienst mag zijn. De taken van de Raad van Toezicht hebben betrekking op het uitvoeren van integraal toezicht, het adviseren van de directeur-bestuurder, het benoemen van de accountant, het uitvoeren van de werkgeversrol ten aanzien van de directeur-bestuurder en het geven van goedkeuring aan de door de wet opgelegde documenten.

De Raad van Toezicht bestond in 2019 uit de volgende personen:

- Andre Hengeveld
- Pieter Jansen
- Coen Vermeulen
- Peter Nouwens
- Loes Schalken

4.4 Deelnemersraad

Alle aangesloten schoolbesturen nemen plaats in de deelnemersraad van het samenwerkingsverband door het leveren van één afgevaardigde. Aan de afgevaardigden wordt de eis gesteld dat zij de functie van bestuur uitoefenen binnen hun schoolbestuur; dit kan zijn de functie van statutair bestuurder of gemandateerd bestuurder (algemeen directeur). De reden hiervoor is dat bestuursleden voldoende mandaat hebben om namens hun schoolbestuur een stem te kunnen uitbrengen. De deelnemersraad functioneert als een inspraakorgaan. Op de belangrijkste besluiten van het samenwerkingsverband PO LHA heeft de deelnemersraad een instemmingsrecht, zoals het toezichtkader, het ondersteuningsplan, het jaarplan en de begroting. Dit zorgt ervoor dat er een

breed draagvlak ontstaat voor doelstelling en werkwijze van het samenwerkingsverband. De inbreng van de schoolbesturen in de deelnemersraad is van groot belang, omdat het immers de schoolbesturen zijn die zorgplicht uitvoeren. Zij zijn verantwoordelijk voor het leveren van passend onderwijs aan alle leerlingen.

In het kalenderjaar 2019 is de deelnemersraad vijf keer bijeengekomen. Tijdens die vergaderingen zijn o.m. onderstaande onderwerpen besproken:

- Algemeen
  - Jaarplanning
  - Inspectiebezoek
- Financiën
  - Overdracht middelen SWV
  - Incidenteel budget en impulsbudget
  - Jaarverslag 2019
  - Meerjarenbegroting/begroting 2020
  - Kwartaalrapportages
- Ondersteuningsstructuur
  - Consequenties groei speciaal onderwijs
  - Instroom SBO
  - Samenhang en versterking tussenvoorzieningen
  - Bestuurlijke samenwerking ondersteuningsstructuur
  - Masterclasses, conferentie en netwerken
  - Actualisatie SOP
  - Rol en taak DBG-ers
  - Overgang PO-VO
  - Ambulante begeleiding
  - Projectplan Hoogbegaafdheid
  - Verbinding onderwijs en zorg/jeugdzorg en jeugdhulp
- Monitoring
  - Bestuursaudits
  - Thuiszitters(protocol)
  - Evaluatie TAC/Jaarverslag TAC

Naast deze vergaderingen zijn met alle schoolbesturen monitorgesprekken gevoerd. Tijdens deze gesprekken zijn de wederzijdse verwachtingen besproken, de inzet van de toegekende middelen, aantal TLV's en de school bestuurlijke koers en risico's. Hiervan zijn verslagen gemaakt en ook een samenvattend verslag met aanbevelingen.

4.5 Directeurenberaad

Het directeurenberaad ondersteunt de directeur-bestuurder bij de uitvoering van het ondersteuningsplan. Het directeurenberaad fungeert ook als klankbord voor de directeur-

bestuurder, waar in de uitwerking van het ondersteuningsplan nadere afspraken met de scholen worden gemaakt. Tevens is het directeurenberaad ook de plek waar scholen van elkaar kunnen leren, waar collegiale consultatie plaatsvindt, etc.

Het directeurenberaad heeft de volgende taken:

- overleg over uitvoering ondersteuningsplan met de directeur-bestuurder;
- klankbordfunctie voor de directeur-bestuurder (advies);
- overlegplatform (onderlinge consultatie).

In het kalenderjaar 2019 is het directeurenberaad tweemaal bijeengekomen, waarvan eenmaal gezamenlijk met de ib'ers. Daarbij zijn de onderstaande onderwerpen aan de orde gekomen:

- Algemeen
  - Inspectiebezoek
- Ondersteuningsstructuur
  - Masterclasses, conferentie en netwerken
  - Consequenties groei speciaal onderwijs
  - Overgang PO-VO
- Monitoring
  - Bestuurlijke visitaties
  - Jaarverslag TAC
  - Thuiszittersprotocol
- Financiën
  - Impulsregeling
  - Overdracht middelen SWV
- Werkgroepen DBG-ers
- Jaarplan en begroting
- Ambulante begeleiding
- Project hoogbegaafdheid

In 2019 zijn directeur-bestuurder en de beleidsmedewerker kwaliteit in het kader van “Het samenwerkingsverband komt naar u toe” aangeschoven bij de directie-overleggen van de verschillende schoolbesturen. Ook zijn er schoolbezoeken gehouden, al dan niet samen met de Raad van Toezicht. Juist om de verbinding tussen beleid van het schoolbestuur en de koers van het samenwerkingsverband te bespreken en te verkennen hoe dit versterkt kan worden.

4.6 IB-overleg (Intern Begeleiders)

In de periode 1 januari 2019 tot 31 december 2019 zijn de IB-ers eenmaal samen met de directeuren bijeengekomen. Zie voor de gespreksonderwerpen het overzicht onder paragraaf 4.5. De beleidsmedewerker heeft op verzoek van de IB-ers scholing verzorgd voor IB-netwerken van twee schoolbesturen. Ook zijn de directeur-bestuurder en beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit aangeschoven bij IB-bijeenkomsten van de verschillende schoolbesturen.

4.7 DBG-overleg (Deskundig Bevoegd Gezag)

In 2019 is de samenwerking met de DBG-ers versterkt. Het samenwerkingsverband bekostigt de DBG-ers voor bovenbestuurlijke taken. Zo zijn er werkgroepen ingericht op het gebied van de overgang po-vo voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften of nieuwkomers, doorgaande lijn voorschool – po, terugdringen bureaucratie, thuiszitters en afstemming systeem – onderwijs – jeugdhulp. Daarnaast komen de DBG-ers zeven keer per jaar bij elkaar voor afstemming, intervisie en overleg.

4.8 OPR (Ondersteuningsplanraad)

In de periode februari 2019 – januari 2020 is de OPR zes keer bij elkaar geweest. Op 2 april 2019, zijn na de OPR verkiezingen 4 nieuwe oudervertegenwoordigers toegetreden tot de OPR. In de OPR zitten nu 7 oudervertegenwoordigers (1 vacature), 5 personeelsvertegenwoordigers (3 vacatures) en 2 adviserende vertegenwoordigers vanuit het SO. Op 20 juni is door het steunpunt medezeggenschap een introductieavond voor de nieuwe OPR-leden verzorgd.

Belangrijke gespreksonderwerpen op de agenda van de OPR waren de jaarcijfers 2018, de problematiek rondom thuiszitters, leerlingenvervoer, betrokkenheid van ouders bij het samenwerkingsverband, de ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband, de begroting 2020 en de bijbehorende jaarplannen.

Op 4 juni heeft een afvaardiging van de OPR een gesprek gehad met de onderwijsinspectie. Dit gesprek is onderdeel van het reguliere periodieke bezoek van de onderwijsinspectie aan het samenwerkingsverband. In het gesprek is gesproken over de rol en invloed van de OPR binnen het samenwerkingsverband, de ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband en de samenwerking met de bestuurder en de Raad van Toezicht.

De samenwerking met de bestuurder, de medewerkers van het samenwerkingsverband en de Raad van Toezicht wordt door de OPR als uitermate open en constructief ervaren. Er is ruimte voor discussie en er is aandacht vanuit de bestuurder voor onderwerpen die de ouder- en personeelsvertegenwoordiging bezighouden.

4.9 Beleid inzake beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur is erop gericht dat voorkomen wordt dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject, waarbij een nieuwe werkkring buiten het onderwijs wordt gevonden. In 2019 is geen personeelslid ontslagen.

5. CONTINUITEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
BAO	9.987	9.930	9.880	9.880	9.880
SBAO	261	260	259	259	259
Aantal leerlingen per 1 oktober	10.248	10.190	10.139	10.139	10.139
Aantal leerlingen SO	155	170	170	170	170
Personele bezetting in fte per 31 december					
Bestuur / Management	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Personeel primair proces	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ondersteunend personeel	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Totaal personele bezetting	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Toelichting op de kengetallen

In de begroting is rekening gehouden met een gelijkblijvend aantal leerlingen vanaf 1 oktober 2020. De beleidsadviseur onderwijs & kwaliteit is in dienst van het SWV PO Langstraat Heusden Altena (SWV PO LHA). De andere medewerkers zoals de directeur-bestuurder en de secretaresse zijn op een andere basis werkzaam.

5.1 Balans

Activa	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Materiële vaste activa	3.209	3.564	2.000	2.000	2.000
Totaal vaste activa	3.209	3.564	2.000	2.000	2.000
Vorderingen	405.142	109.905	300.000	300.000	300.000
Liquide middelen	2.590.688	4.238.230	2.655.191	2.169.055	1.750.672
Totaal vlottende activa	2.995.830	4.348.135	2.955.191	2.469.055	2.050.672
Totaal activa	2.999.039	4351.699	2.957.191	2.471.055	2.052.672

Passiva	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Algemene reserve	2.683.375	2.864.535	2.606.441	2.120.205	1.701.722
Eigen vermogen	2.683.375	2.864.535	2.606.441	2.120.205	1.701.722
Voorzieningen	593	653	750	850	950
Kortlopende schulden	315.071	1.486.511	350.000	350.000	350.000
Totaal passiva	2.999.039	4.351.699	2.957.191	2.471.055	2.052.672

Toelichting op de balans

Er worden de komende jaren weinig investeringen verwacht in de materiële vast activa. Er worden ook weinig veranderingen verwacht in de vorderingen en kortlopende schulden. Dit betekent dat de methodiek van het verwerken van beschikkingen, zal worden gecontinueerd. Zowel de liquide middelen als het eigen vermogen worden beïnvloed door de begrote resultaten. Deze zijn voor de jaren vanaf 2020 negatief, waardoor de betreffende posten dalen.

5.2 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen	10.248	10.190	10.139	10.139	10.139
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	6.626.023	6.538.839	6.163.908	5.971.343	5.955.157
Subsidie	0	57.750	57.000	60.000	57.000
Overige baten	668	-	-	-	-
Totaal baten	6.626.691	6.596.589	6.220.908	6.031.343	6.012.157
Lasten					
Personeelslasten	232.266	369.732	326.500	326.500	326.500
Afschrijvingen	744	852	2.500	2.500	2.500
Huisvestingslasten	12.289	12.876	30.000	30.000	30.000
Overige lasten	113.654	123.694	389.980	352.680	265.880
Doorbetalingen aan schoolbesturen	6.157.433	5.910.740	5.730.022	5.805.899	5.805.760
Totaal lasten	6.516.386	6.417.894	6.479.002	6.517.579	6.430.640
Saldo baten en lasten	110.315	178.695	-258.094	-486.236	-418.483
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	1.512	2.465	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	1.512	2.465	-	-	-
Resultaat	111.817	181.160	-258.094	-486.236	-418.483

Toelichting op de staat van baten en lasten

Op basis van de prognose voor de leerlingenaantallen zijn de Rijksbijdrage van OCW begroot. Omdat de prognose uitgaat van een stabiel leerlingenaantal in de regio, blijven de baten gelijk. De negatieve verevening wordt toegepast voor de periode van januari tot en met juli. Daarna is de verevening afgebouwd.

Voor 2020 wordt een tekort verwacht op de begroting omdat het aantal leerlingen dat wordt verwezen naar met name het speciaal onderwijs (SO) groeiende is. Er is in overleg met de Raad van Toezicht, Ondersteuningsplanraad en Deelnemersraad een aantal maatregelen opgesteld om de groei te stoppen en om te zetten in een daling van het aantal verwezen leerlingen voor de komende jaren. Er worden geen financiële consequenties verwacht van de Coronacrisis. De verwachting is dat de crisis geen of minimale gevolgen heeft voor (de financiën van) het samenwerkingsverband. Op basis van deze gegevens ontstaat onderstaande gespecificeerde meerjarenbegroting.

5.3 Toelichting op de meerjarenbegroting

	2020	2021	2022	2023	2024
Baten					
Lichte ondersteuning	1.864.860	1.854.796	1.849.602	1.849.602	1.849.602
Zware ondersteuning	4.111.541	4.089.525	4.078.534	4.078.534	4.078.534
Verevening zw. ond. (pers)	160.486	-	-	-	-
Verevening zw. ond. (mat)	-	-	-	-	-
Totaal verevening zw.ond.	160.486	-	-	-	-
Regeling schoolmaat. Werk	27.021	27.021	27.021	27.021	27.021
Overige baten	-	-	-	-	-
Geormerkte subsidies	57.000	60.000	57.000	-	-
Totaal baten	6.220.908	6.031.342	6.012.157	5.955.157	5.955.157
Lasten					
Afdracht SO, teldatum, (via DUO)	1.893.290	1.970.947	1.970.947	1.970.947	1.970.947
Afdracht SO, peildatum, ondersteuningsbesteding	149.524	149.524	149.524	149.524	149.524
Afdracht SO, peildatum, basisbesteding	53.389	53.389	53.389	53.389	53.389
Grensverkeer SBO uit	-	-	-	-	-
Overdrachtsverplichting aan SBO	339.016	348.703	354.778	354.778	354.778
Totaal afdrachten	2.435.219	2.522.563	2.528.638	2.528.638	2.528.638

Voor de lasten wordt uitgegaan van een meerjarenbegroting met programma's. Per programma wordt hieronder een korte toelichting gegeven:

	2020	2021	2022	2023	2024
Programma's					
Pr.1 Inkoop ondersteuningsexpertise	1.064.077	1.058.390	1.055.297	1.055.297	1.055.297
Pr.2 Verbrede toelating SBaO	497.225	447.225	447.225	447.225	447.225
Pr.3 Ondersteunings-budgetten BaO	1.713.503	1.707.721	1.704.600	1.704.600	1.704.600
Pr.4 Kwaliteitszorg	50.000	50.000	32.500	32.500	32.500
Pr.5 Netwerk & Kennisdeling	79.000	79.000	79.000	79.000	79.000
Pr.6 Toelatings- en adviescommissie	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Pr.7 Plan in beweging	102.500	102.500	47.500	47.500	47.500
Pr.8 Personeel en organisatie	393.000	393.000	393.000	393.000	393.000
Pr.9 Projectplan hoogbegaafdheid	54.480	67.180	52.880	-	-
Totaal programma's	4.043.785	3.995.016	3.902.002	3.849.122	3.849.122
Totale lasten	6.479.004	6.517.579	6.430.640	6.377.760	6.377.760
Resultaat	-258.096	-486.237	-418.483	-422.603	-422.603

In het Jaarplan 2020 zijn de verschillende activiteiten voor 2020 beschreven. Deze activiteiten zijn geordend langs programmalijnen. Deze programmalijnen en activiteiten zijn vertaald in de begroting. Voor 2020 betreft het de volgende programmalijnen en activiteiten:

- Programma 1: Inzet ondersteuningsexpertise (deze programmalijn is in de meerjarenbegroting 2018-2022 ondergebracht bij programmalijn 3)
- Programma 2: Overdracht aan scholen voor speciaal basisonderwijs (Verbrede toelating SBO)
  - onderzoek naar mogelijke extra functies/aanbod, zoals het inrichten observatie- en behandelgroepen
- Programma 3: Ondersteuningsarrangementen
  - overdracht van ondersteuningsmiddelen ten behoeve van basiskwaliteit/basisondersteuning naar de basisscholen
  - budget voor extra ondersteuning (inclusief AB)
  - leergemeenschappen
  - budget voor toekenning van ondersteuningsarrangementen door de TAC
- Programma 4: Kwaliteitszorg
  - uitvoeren PDCA-cyclus zoals beschreven in het kwaliteitshandboek

- uitvoeren pilot bestuursaudits
- doorvoeren wijzigingen monitoring en verantwoording
- actualiseren SOP's
- Programma 5: Netwerk & kennisdeling
  - bijeenkomsten voor IB-ers, DBG-ers en directeuren binnen het samenwerkingsverband
  - conferentie, de masterclasses en lerende netwerken op inhoud
  - Scholing IB'ers
  - casuïstiekbespreking bestuurlijk niveau
- Programma 6: TAC
  - werkzaamheden in verband met het adviseren, het toekennen van arrangementen en het verstrekken van toelaatbaarheidsverklaringen
  - ontwikkelen en aanpassen Tommy
  - poortwachtersfunctie aanvragen dyslexie
  - Terugplaatsing
  - Thuiszittersprotocol
- Programma 7: 'In beweging'
  - uitrol activiteiten oplossingsrichtingen gedragsvraagstukken
  - de afstemming met de voorschool
  - de afstemming met het voortgezet onderwijs
  - afstemming met (jeugd)zorg en gemeenten
- Programma 8: Personeel & organisatie (alle te verwachten kosten voor de inrichting en organisatie van het samenwerkingsverband opgenomen, inclusief de bovenbestuurlijke inzet van de DBG'ers):
  - optimaliseren website
  - versterken communicatie-activiteiten richting ouders
- Programma 9: Hoogbegaafdheid

Voor een nadere uitwerking van deze programmalijnen en activiteiten wordt verwezen naar het Jaarplan 2020.

5.4 Overige rapportages

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Binnen het SWV PO Langstraat Heusden Altena wordt gewerkt op basis van planning- en controlesysteem. De planning- en controlcyclus bestaat onder meer uit het jaarlijks opstellen van een meerjarenbegroting. Daarin komt tot uiting welke plannen er voor de komende jaren zijn gemaakt. Vier keer per jaar worden er tussentijdse financiële cijfers opgesteld door het administratiekantoor. Deze bestaan uit een overzicht van de baten en lasten van de gecumuleerde periode. Deze worden in hetzelfde overzicht vergeleken met de periode begroting. Verschillen worden geanalyseerd en besproken met het bestuur. Het is aan het bestuur om indien nodig maatregelen te treffen. In 2019 is wederom een meerjarenbegroting opgesteld om de risico's op de langere termijn ook in kaart te brengen.

5.5 Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor het SWV PO LHA vormt het deelnamepercentage SBAO en met name SO het voornaamste risico's. De toegekende middelen en budgetten vragen om een goede kwantitatieve en kwalitatieve monitoring door het SWV. Het SWV doet dit door het voeren van zogenaamde monitoringsgesprekken met de aangesloten schoolbesturen. Er wordt een streng systeem van budgettering gevoerd, waarbij de belangrijkste elementen de monitoring en bewaking van de uitgaven zijn. De monitoringssystemen worden vertaald naar de begroting van de verschillende jaren. Daarbij wordt financieel technisch uitgegaan van een rentabiliteit van maximaal 5% en de opbouw van het weerstandsvermogen van 10 á 15%. Dit houdt bij een omzet (totale baten) van € 6,2 miljoen in dat de hoogte van het eigen vermogen tussen de € 620.000 en € 930.000 dient te liggen. De risico's van het SWV PO LHA zijn dusdanig gering dat er geen noodzaak is voor het treffen van passende maatregelen. Er is een bedrag van € 500.000 bestemd voor mogelijke risico's. Wanneer een risico zich voordoet, kan dit het eerste jaar worden opgevangen uit het bedrag van € 500.000. Voor de volgende jaren zal vervolgens het risico worden verwerkt in de begroting. In het afgelopen boekjaar zijn er geen risico's of onzekerheden geweest met een belangrijke impact op het samenwerkingsverband.

Ondertekening namens het bestuur

J. van der Pluijm
Directeur-bestuurder

6. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

In 2019 heeft de Raad van Toezicht meerdere bijeenkomsten gehad. Hieronder waren de reguliere vergaderingen met de directeur-bestuurder waarin onder meer met enige regelmaat de ontwikkelingen in het verwijzen naar SO op de agenda stond. Bijzondere punten als de te verkrijgen subsidie Hoogbegaafdheid, de te starten bestuursaudits en de situatie met betrekking tot thuiszitters zijn door de directeur-bestuurder meermalen gedeeld met de Raad van Toezicht.

Ook is er een extra-bijeenkomst geweest met de Inspectie naar aanleiding van het bezoek aan het samenwerkingsverband. Het doet de Raad van Toezicht deugd dat de inspectie tevreden is met de gang van zaken in het samenwerkingsverband. Het door de inspectie benoemde aandachtspunt van het verstevigen van de samenwerking tussen besturen is nogal eens op de agenda van de Raad van Toezicht aan de orde geweest en zal dat ook in het komend jaar weer staan.

Daarnaast is in het najaar in een extra-bijeenkomst met de directeur-bestuurder stilgestaan bij de stand van zaken in het samenwerkingsverband. Deze bijeenkomst was met name gericht om zonder agenda van gedachten te wisselen, hetgeen door alle aanwezigen bijzonder gewaardeerd is.

Het reguliere toezicht proces met de vergaderingen met de directeur-bestuurder verliep goed en ook het weer bezoeken van individuele scholen paste weer goed. De bezoeken van de Raad van Toezicht bij de scholen zijn vooral gericht om als Raad op een andere wijze te vernemen hoe de zaken gaan in het samenwerkingsverband. Daarbij komt dat de scholen zelf het bezoek van de Raad van Toezicht zeker waarderen. Bij de door het samenwerkingsverband georganiseerde conferenties is de Raad altijd vertegenwoordigd.

Voor het overleg van de Raad van Toezicht met de Deelnemersraad is met de (vertrekkend en inkomend) voorzitter en de directeur-bestuurder afgesproken dat de Raad van Toezicht alleen dan aanschuift in de vergadering van de Deelnemersraad als er punten op de agenda staan die daar expliciet om vragen. Het overleg met de Deelnemersraad zal voor het overige een informeel karakter hebben.

Met de Ondersteuningsplanraad (OPR) is dit jaar ook weer een aantal keren overlegd. De Raad van Toezicht doet dit middels twee leden die bij de OPR-vergaderingen aanschuiven. Bij de wijziging van samenstelling en reglement OPR is de Raad van Toezicht gekend geweest.

Operationeel is de Raad gekend in bijvoorbeeld het wijzigen van administratiekantoor. Door Dyade werd een mindere dienstverlening geconstateerd en werden meerwerkkosten gedeclareerd die door het bureau niet herkend werden. De RvT was het dan ook geheel eens om met een ander bureau (Administratiekantoor Dijkmans) in zee te gaan.

Op financieel gebied waren er in 2019 geen bijzonderheden, zij het dat de Raad met de directeur-bestuurder met name over de gewenste reserves gesproken heeft. Dit vooral omdat een doorkijk naar de komende jaren laat zien dat er een mogelijk tekort kan ontstaan. Dit punt heeft vanzelfsprekend de aandacht van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft toezicht gehouden op nalevering door het bestuur van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur en de afwijkingen van die code én rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.

De evaluatie van de Raad van Toezicht is ook eind van het jaar weer uitgevoerd, evenals de jaarlijkse bespreking (in de werkgeversrol) met de directeur-bestuurder.

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht 2019

Voorzitter, Andre Hengeveld

- Voorzitter Rekenkamercommissie waterschap Hollandse Delta.
- Voorzitter Rekenkamercommissie Land van Cuijk.
- Brancheambassadeur NVTZ (Vvt-instellingen).

Vice Voorzitter, Pieter Jansen

- Voorzitter stichting Willem II Betrokken: onbezoldigd.
- Directeur T-PrimaiR: bezoldigd.
- Eigenaar Pieter Jansen Consultancy.
- Penningmeester Platform Promotie Techniek Midden Brabant: onbezoldigd.

Lid, Peter Nouwens

- Organisatieadviseur en procesbegeleider. Gespreksleider/voorzitter op congressen, studiedagen, e.d.
- Lid van de Commissie voor Bezwaarschriften bij rechtspositiezaken gemeente Tilburg.
- Voorzitter Raad van Toezicht van het samenwerkingsverband passend onderwijs VO, PortVolio, Tilburg.

Lid, Coen Vermeulen

- In 2019 ben ik fulltime in vaste dienst geweest als Manager Change & IT bij VLC & Partners in den Bosch.
- Kascontrole VVE Beeckendaal te 's-Hertogenbosch (onbetaald).

Lid, Loes Schalken

- Fulltime in dienst bij Cello als manager 'Zorg en dienstverlening wonen en jeugd'. Vanuit die hoedanigheid ook bestuurslid geweest van 'Stichting Beheer Brede School de Waluwe'.

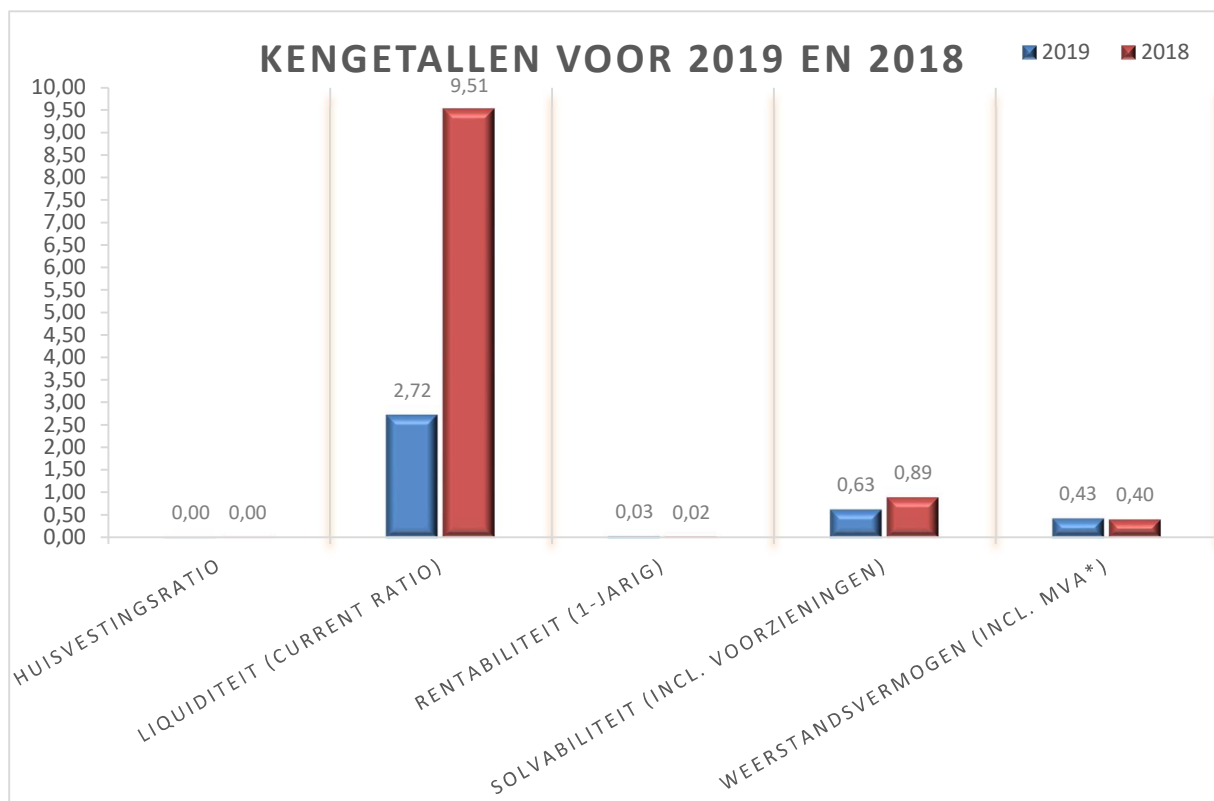
7. KENGETALLEN

In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2019	2018	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,00	0,00	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	2,93	9,51	Kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,03	0,02	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,66	0,89	kleiner dan 0,30
Weerstandvermogen (incl. mva*)	0,43	0,40	kleiner dan 0,05

* mva: Materiële vaste activa

Bovenstaande kengetallen zijn hieronder grafisch weergegeven

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten gedeeld door som van de totale lasten.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	<u>12.876</u>		<u>12.289</u>	
Som van de huisvestingslasten	<u>12.876</u>		<u>12.289</u>	
- Totale lasten	<u>6.417.894</u>		<u>6.516.386</u>	
Som totale lasten	<u>6.417.894</u>		<u>6.516.386</u>	
Kengetal 1-jarig:	0,00		0,00	

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan de signateringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de huisvestingsratio gelijk gebleven.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	4.238.230		2.590.688	
- Vorderingen	109.905		405.142	
Vlottende activa	<u>4.348.135</u>		<u>2.995.830</u>	
Kortlopende schulden	<u>1.486.511</u>		<u>315.071</u>	
Kengetal 1-jarig:	2,93		9,51	

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,93 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden.

De stichting heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 4.238.230 aan liquide middelen en daarnaast € 109.905 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 1.486.511.

De liquiditeit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de liquiditeitspositie gedaald.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- **Definitie:** Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Resultaat		<u>181.160</u>		<u>111.817</u>
- Totaal baten	6.596.589		6.626.691	
- Financiële baten	<u>2.465</u>		<u>1.512</u>	
Som totaal baten inclusief financiële baten		<u>6.599.054</u>		<u>6.628.203</u>
Kengetal 1-jarig:		0,03		0,02

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft met de totale baten, te weten € 6.599.054, een resultaat behaald van € 181.160. Dit houdt in dat 0,03 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,03 behouden en wordt € 0,97 besteed.

De rentabiliteit is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de rentabiliteitspositie gestegen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie inclusief voorzieningen:** Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	2.864.535		2.683.375	
- Voorzieningen	653		593	
<i>Som eigen vermogen en voorzieningen</i>		<u>2.865.188</u>		<u>2.683.968</u>
<i>Totaal vermogen</i>		<u>4.351.699</u>		<u>2.999.039</u>
Kengetal 1-jarig:		0,66		0,89

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 66% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 34% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie gedaald.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- **Definitie inclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		<u>2.864.535</u>		<u>2.683.375</u>
- Totaal baten	6.596.589		6.626.691	
- Financiële baten	<u>2.465</u>		<u>1.512</u>	
Som totaal baten inclusief financiële baten		<u>6.599.054</u>		<u>6.628.203</u>
Kengetal 1-jarig:		0,43		0,40

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen gestegen.

8. FINANCIËEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 in vergelijking met 31 december 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa	3.564	3.209	Eigen vermogen	2.864.535	2.683.375
Vorderingen	109.905	405.142	Voorzieningen	653	593
Liquide middelen	4.238.230	2.590.688	Kortlopende schulden	1.486.511	315.071
Totaal activa	4.351.699	2.999.039	Totaal passiva	4.351.699	2.999.039

- Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa

Deze post is gedaald met de afschrijvingslasten 2019 en verhoogd door een investering in het boekjaar.

Vorderingen

Door de lager afgegeven beschikkingen voor doorbetalingen aan de schoolbesturen is de post vooruitbetaalde kosten binnen de vorderingen aanzienlijk lager ten opzichte van eind 2018.

Liquide middelen

De liquide middelen betreft de tegoeden op de rekening-courant en spaarrekeningen bij de Rabobank. De stijging heeft een groot effect op de current ratio.

- Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is toegenomen met het positieve resultaat.

Voorzieningen

Door de dotatie 2019 is deze post toegenomen.

Kortlopende schulden

Door de in 2020 afgegeven beschikkingen voor doorbetalingen aan de schoolbesturen die nog betrekking hebben op 2019 zijn de kortlopende schulden eind 2019 aanzienlijk hoger ten opzichte van eind 2018 en heeft een groot effect op de current ratio.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een positief resultaat zien van € 52.920. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat in boekjaar 2019 van € 181.160: een verschil van € 128.240 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 111.817.

Analyse realisatie 2019 versus realisatie 2018 en realisatie 2019 versus begroting 2019

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	6.596.589	6.219.670	376.919	6.626.023	-29.434
Overige baten	-	-	-	668	-668
Totaal baten	6.596.589	6.219.670	376.919	6.626.691	-30.102
Lasten					
Personele lasten	369.732	372.400	-2.668	232.266	137.466
Afschrijvingen	852	-	852	744	108
Huisvestingslasten	12.876	15.000	-2.124	12.289	587
Overige lasten	123.694	244.400	-120.706	113.654	10.040
Doorbetalingen aan schoolbesturen	5.910.740	5.534.950	375.790	6.157.433	-246.693
Totaal lasten	6.417.894	6.166.750	251.144	6.516.386	-98.492
Saldo baten en lasten	178.695	52.920	125.775	110.305	68.390
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	2.465	-	2.465	1.512	953
Totaal financiële baten en lasten	2.465	-	2.465	1.512	953
Totaal resultaat	181.160	52.920	128.240	111.817	69.343

- Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2019 gestegen met € 69.343. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn:

Rijksbijdragen OCenW

Door enerzijds herziening van de tarieven en anderzijds de verevening zijn de Rijksbijdragen per saldo € 29.434 lager.

Overige baten

In 2019 zijn geen overige baten ontvangen.

Personele lasten

De stijging in de personele lasten vloeit hoofdzakelijk voort uit meer kosten uitbestedingen € 137.466.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 587 hoger.

Overige lasten

Per saldo zijn de overige lasten gestegen met € 10.040 door met name een daling van administratie en beheerlasten € 15.178 en een stijging van de kosten ICT € 6.592 en overige kosten € 18.626.

Doorbetalingen aan schoolbesturen

In 2019 zijn er minder extra middelen uitbetaald waardoor de doorbetalingen aan schoolbesturen € 246.693 lager zijn dan in 2018.

Financiële baten

De rentebaten zijn € 953 hoger, hierover zijn geen bijzonderheden te melden.

Totaal resultaat

Het gerealiseerde resultaat 2019 wijkt af van het begrote resultaat over 2019. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn:

De Rijksbijdragen zijn door de tariefverhoging € 376.919 hoger dan begroot. De personele lasten zijn € 2.668 lager dan begroot. Doordat voor administratie en beheerlasten, leer- en hulpmiddelen en overige de gerealiseerde lasten in 2019 ruim binnen de begroting blijven zijn de overige lasten € 120.706 lager dan begroot met name veroorzaakt door de activiteiten binnen deze groep uit te voeren met de onder de personele lasten begrepen capaciteit.

De doorbetalingen aan schoolbesturen overschrijden de begroting met € 375.790 waarvan € 463.227 meer doorbetalingen aan schoolbesturen en € 7.297 minder doorbetalingen op basis van 1 februari en € 80.140 minder verplichte afdrachten uit te voeren door OCW.

Investerings en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. Het beleid is als in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt een spreiding in de aanschaf van nieuwe investeringen wordt aangebracht.

Treasuryverslag

De stichting hanteert een eigen treasurystatuut, vastgesteld door de Raad van Toezicht op 15 februari 2017. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar.

Alle rekeningen-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de Rabobank.

JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Kantoormeubilair	240	5%	500
ICT	60	20%	500
Digibord	60	20%	500

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,60%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,60% is.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de bestemde reserve die door het bestuur is bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegde-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de cao PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2019 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2019 97,80%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Balans per 31 december 2019
En vergelijkende cijfers 2018 - na verwerking resultaatbestemming -

		<u>31-12-2019</u>		<u>31-12-2018</u>	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	3.564		3.209	
	<i>Totaal vaste activa</i>		3.564		3.209
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	109.905		405.142	
1.2.4	Liquide middelen	4.238.230		2.590.688	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		4.348.135		2.995.830
	TOTAAL ACTIVA		<u>4.351.699</u>		<u>2.999.039</u>
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	2.864.535		2.683.375	
2.2	Voorzieningen	653		593	
2.4	Kortlopende schulden	1.486.511		315.071	
			4.351.699		2.999.039
	TOTAAL PASSIVA		<u>4.351.699</u>		<u>2.999.039</u>

Staat van baten en lasten 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	2019	Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€
3 Baten					
3.1 Rijksbijdragen OCW	6.596.589	6.219.670		6.626.023	
3.5 Overige baten	-	-		668	
<i>Totaal baten</i>	<u>6.596.589</u>	<u>6.219.670</u>		<u>6.626.691</u>	
4 Lasten					
4.1 Personeelslasten	369.732	372.400		232.266	
4.2 Afschrijvingen	852	-		744	
4.3 Huisvestingslasten	12.876	15.000		12.289	
4.4 Overige lasten	123.694	244.400		113.654	
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	5.910.740	5.534.950		6.157.433	
<i>Totaal lasten</i>	<u>6.417.894</u>	<u>6.166.750</u>		<u>6.516.386</u>	
<i>Saldo baten en lasten *</i>	<u><u>178.695</u></u>	<u><u>52.920</u></u>		<u><u>110.305</u></u>	
6 Financiële baten en lasten					
6.1 Financiële baten	2.465	-		1.512	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	<u>2.465</u>	<u>-</u>		<u>1.512</u>	
Totaal resultaat *	<u><u>181.160</u></u>	<u><u>52.920</u></u>		<u><u>111.817</u></u>	

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten			178.695		110.305
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
- Afschrijvingen	4.2	852		744	
- Mutaties voorzieningen	2.2	60		157	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met bedrijfsresultaat			912		901
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
- Vorderingen	1.2.2/-1.2.2.14	295.237		332.683	
- Kortlopende schulden	2.4/-2.4.19	1.171.440		-1.033.641	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal			1.466.677		-700.958
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			1.646.284		-589.752
Ontvangen interest	6.1.1/-1.2.2.14		2.465		1.960
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			1.648.749		-587.792
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-1.207		-	
			-1.207		-
Mutatie liquide middelen	1.2.4		<u>1.647.542</u>		<u>-587.792</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2019		2018	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		2.590.688		3.178.480	
Mutatie boekjaar liquide middelen		1.647.542		-587.792	
Stand liquide middelen per 31-12			<u>4.238.230</u>		<u>2.590.688</u>

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1	ACTIVA		
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	1.1.2.3	Totaal
		Inventaris	materiële
		en	vaste activa
		apparatuur	
		€	€
		<hr/>	<hr/>
	Stand per 01-01-2019		
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.579	5.579
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.370	2.370
		<hr/>	<hr/>
	Materiële vaste activa per 01-01-2019	3.209	3.209
	Verloop gedurende 2019		
	Investeringen	1.207	1.207
	Afschrijvingen	852	852
		<hr/>	<hr/>
	Mutatie gedurende 2019	355	355
	Stand per 31-12-2019		
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	6.786	6.786
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	3.222	3.222
		<hr/>	<hr/>
	Materiële vaste activa per 31-12-2019	3.564	3.564

Inventaris en apparatuur

Het betreft kantoormeubilair, computer, laptop en digibord.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen	31-12-2019	31-12-2018
1.2.2.x Debiteuren	2.275	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	3.305	1.937
	5.580	1.937
<i>Subtotaal vorderingen</i>		
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	101.134	403.094
1.2.2.x Nog te factureren posten	1.950	-
1.2.2.14 Te ontvangen interest	1.241	111
	104.325	403.205
<i>Overlopende activa</i>		
Totaal vorderingen	109.905	405.142

Overige vorderingen

De overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Vooruitbetaalde kosten

De vooruitbetaalde kosten betreft het deel 2020 van de doorbetaling middelen 2019/2020.

Te ontvangen interest

Betreft de rente over 2019 welke begin 2020 is bijgeschreven

1.2.4 Liquide middelen	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	4.238.230		2.590.688	
	4.238.230		2.590.688	
Totaal liquide middelen		4.238.230		2.590.688

Tegoeden op bankrekeningen

Dit betreft de tegoeden op de rekening courant en spaarrekening bij de Rabobank. Deze tegoeden zijn direct opeisbaar.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen	Stand per 01-01-19	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-19
	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	2.683.375	181.160	-	2.864.535
Totaal Eigen vermogen	2.683.375	181.160	-	2.864.535
2.2 Voorzieningen	Stand per 01-01-19	Dotatie 2019	Onttrekk. 2019	Stand per 31-12-19
	€	€	€	€
2.2.1.4 Voorziening jubilea	593	60	-	653
Totaal Voorziening jubilea	593	60	-	653

Voorziening jubilea

Dit jaar is met hetzelfde vertrekans percentage rekening gehouden als dat van vorig jaar

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
2.4.8 Crediteuren	19.963		296.616	
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.018		3.814	
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	424		806	
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		24.405		301.236
2.4.x Nog te betalen beschikkingen	1.368.786		-	
2.4.x Nog te besteden gelden subsidie begaafde leerlingen	50.123		-	
2.4.17 Vakantiegeld	2.463		2.360	
2.4.19 Overige overlopende passiva	40.734		11.475	
<i>Overlopende passiva</i>		1.462.106		13.835
Totaal Kortlopende schulden		1.486.511		315.071

Crediteuren

Door de eind 2019 afgegeven beschikkingen aan schoolbesturen waarvan de betaling in 2020 gaat plaatsvinden is het crediteurensaldo aanzienlijk hoger ten opzichte van eind 2018.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Dit betreft de premies over december 2019 die in januari 2020 zijn afgedragen.

Schulden ter zake van pensioenen

Dit betreft de premies over december 2019 die in januari 2020 zijn afgedragen.

Nog te betalen beschikkingen

De nog te betalen beschikkingen betreffen in 2020 afgegeven beschikkingen over de periode tot en met december 2019.

Nog te besteden gelden subsidie begaafde leerlingen

De nog te besteden gelden subsidie begaafde leerlingen betreft het deel van de toegekende subsidie 2019 waarvoor de kosten in 2020 worden gemaakt.

Vakantiegeld

Het betreft opgebouwd vakantiegeld over de periode juni tot en met december 2019 welke in mei 2020 wordt uitbetaald.

Overige overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen kosten 2019 die in 2020 worden betaald.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2019	Begroot 2019		2018	
			€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen					
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	6.538.839	6.200.630		6.604.639	
	Totaal Rijksbijdrage	6.538.839	6.200.630		6.604.639	
3.1.2	Overige subsidies					
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	57.750	19.040		21.384	
	Totaal Rijksbijdragen	57.750	19.040		21.384	
	Totaal Rijksbijdragen	<u>6.596.589</u>	<u>6.219.670</u>		<u>6.626.023</u>	

Overige subsidie OCW

In 2019 betreft dit de toegekende subsidie begaafde leerlingen

3.5	Overige baten	2019	Begroot 2019		2018	
			€	€	€	€
3.5.10	Overige	-	-		668	
	Totaal overige baten	<u>-</u>	<u>-</u>		<u>668</u>	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2019	Begroot 2019		2018	
			€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten					
4.1.1.1	Lonen en salarissen	53.188	-		51.881	
4.1.1.2	Sociale lasten	8.244	-		7.487	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	1.953	-		2.445	
4.1.1.4	Premies vervangingsfonds	3.052	-		2.725	
4.1.1.5	Pensioenpremies	8.203	-		7.153	
	Totaal Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	74.640	-		71.691	
4.1.2	Overige personele lasten					
4.1.2.1	Dotaties personele voorziening	60	-		157	
4.1.2.3	Overige	312.290	372.400		160.418	
	Totaal Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	312.350	372.400		160.575	
4.1.3	Af: uitkeringen	-17.258	-		-	
	Totaal personele lasten	<u>369.732</u>	<u>372.400</u>		<u>232.266</u>	

Overige

Onder de post overige personeelslasten is een bedrag van € 312.290 verantwoord voor kosten uitbestedingen derden. (2018: € 160.418)

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2019 was gemiddeld 1 werknemer in dienst (ondersteunend personeel) op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2018 was dit 1 werknemer.

4.2	Afschrijvingen	2019	Begroot 2019		2018	
			€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële	852	-		744	
	Totaal afschrijvingen	<u>852</u>	<u>-</u>		<u>744</u>	
4.3	Huisvestingslasten					
4.3.1	Huur	12.876	15.000		12.289	
	Totaal huisvestingslasten	<u>12.876</u>	<u>15.000</u>		<u>12.289</u>	

4.4	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Adminstratie en beheerlasten	78.432		183.900		93.610	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	18.018		12.500		11.426	
4.4.5	Overige	27.244		48.000		8.618	
	Totaal overige lasten	123.694		244.400		113.654	

Administratie en beheerslasten

Onder de administratie en beheerlasten is een bedrag begrepen van € 11.672 (2018: € 10.274) aan honoraria voor de controle van de jaarrekening door de instellingsaccountant. Deze honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door Wijs Accountants zoals bedoeld in art.1 lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

		2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	11.672		-		10.274	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
		11.672		-		10.274	

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidig en/of vorig boekjaar.

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	2019	Begroot 2019	2018
			€	€
4.5.1	Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW			
4.5.1.1	Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so	1.742.398	1.822.538	1.556.043
	Totaal Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW	<u>1.742.398</u>	<u>1.822.538</u>	<u>1.556.043</u>
4.5.2	Doorbetaling op basis van 1 februari			
4.5.2.1	Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	159.420	67.410	195.406
4.5.2.2	Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	264.941	364.248	325.589
	Totaal Doorbetaling op basis van 1 februari	<u>424.361</u>	<u>431.658</u>	<u>520.995</u>
4.5.3	Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	3.743.981	3.280.754	4.080.395
	Totaal Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u><u>5.910.740</u></u>	<u><u>5.534.950</u></u>	<u><u>6.157.433</u></u>
6	Financiële baten en lasten			
6.1	Financiële baten	2019	Begroot 2019	2018
			€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.465	-	1.512
	Totaal financiële baten	<u><u>2.465</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1.512</u></u>

Bestemming van het resultaat

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)		<u>181.160</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code activiteiten
Verenigd Hervormd Christelijk Onderwijs Waspik	Vereniging	Waalwijk	1
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs te Sprang-Capelle en Kaatsheuvel	Vereniging	Sprang-Capelle	1
Stichting Katholiek en Protestant Christelijk Onderwijs Vught e.o. "Leijestroom"	Stichting	Vught	1
Stichting Scholengroep Willem van Oranje	Stichting	Waalwijk	1
De Stroming (VPCO in het Land van Heusden en Altena)	Vereniging	Werkendam	1
Stichting Bravoo	Stichting	Waalwijk	1
Stichting Openbaar Onderwijs Land van Altena	Stichting	Werkendam	1
Stichting Leerrijk!	Stichting	Waalwijk	1
Vereniging tot stichting en instandhouding van Scholen met de Bijbel op gereformeerde grondslag te Wijk en Aalburg	Vereniging	Aalburg	1
Stichting Scala	Stichting	Heusden	1
Stichting Biezonderwijs	Stichting	Tilburg	1
Stichting Onderwijscentrum Leijpark	Stichting	Tilburg	1
Stichting Mytylschool Gabriël	Stichting	's-Hertogenbosch	1
Stichting HUB Noord Brabant	Stichting	's-Hertogenbosch	1
Stichting Saltho Onderwijs	Stichting	Boxtel	1

Code activiteiten: 1. Contractonderwijs, 2. Contractonderzoek, 3. Onroerende zaken, 4. Overige

Verantwoording subsidies

Het swv heeft een Subsidie begaafde kinderen (projectnummer HBL19017) van OCW/DUO toegekend gekregen. Het betreft een subsidie voor vier jaar, waarbij jaarlijks een bedrag van € 57.750 euro wordt toegekend.

Basis voor deze subsidie is het Projectplan Subsidie Hoogbegaafdheid van 26 maart 2019. Dit plan is vertaald in het 'Jaarplan 2019 project hoogbegaafdheid'. De activiteiten zijn in 2019 deels conform dat plan uitgevoerd. Een deel van de activiteiten kon niet worden uitgevoerd in 2019 en wordt opgepakt in 2020 (zie het Jaarverslag 2019 project hoogbegaafdheid en het Jaarplan 2020 project hoogbegaafdheid). Dat betekent dat ook een groot deel van de subsidie nog ingezet moet worden. In 2019 is een bedrag van € 7.627 besteed. De overige middelen (€ 50.123) zullen in 2020 worden ingezet conform het projectplan 2020.

Er is geen sprake van een Model G subsidie.

WNT verantwoording 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De Stichting Samenwerkingsverband VO De Langstraat is een samenwerkingsverband. Voor onderwijs gerelateerde instellingen geldt geen indeling in een bezoldigingsklasse en geldt altijd het WNT bezoldigingsmaximum van € 194.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	J. van der Pluijm
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,608
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.200
Beloningen betaalbaar op termijn	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	117.952
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	J. van der Pluijm
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,608
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	48.160
Beloningen betaalbaar op termijn	
Bezoldiging	48.160
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	114.835

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	A. Hengeveld	P. Jansen	C. Vermeulen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	3.242	2.595	2.595
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	A. Hengeveld	P. Jansen	C. Vermeulen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.242	2.595	2.595
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	P. Nouwens	L. Schalken
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.594	2.594
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	P. Nouwens	L. Schalken
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.595	2.595
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	18.900

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegekend.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht

Vlg nr	Omschrijving	Periode van t/m		Loop-tijd Mdn	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		van	t/m		< 1 jaar €	1 -5 jaar €	> 5 jaar €	totaal €
1	Vraag Onderwijs Innovatie, Ellen Pullens	1-8-2019	1-8-2020	12	19.200			19.200
2	De Kracht, Hester van Zandwijk	1-8-2019	1-8-2020	12	22.940			22.940
3	Farent, Wilmy Grommen	1-8-2019	1-8-2020	12	10.780			10.780
4	HUB Noord-Brabant, Yvonne Vugts	1-8-2016	onbepaald		16.601			16.601
5	Scala, Marlies van der Ploeg	1-9-2019	1-8-2020	11	22.880			22.880
6	Leufkens, Resi	1-8-2019	1-8-2020	12	36.000			36.000
7	Penna Onderwijs Adviseurs, Jos van der Pluijm	1-1-2020	1-1-2021	12	85.000			85.000
8	Leerrijk! (huur)	1-11-2018	31-10-2028	120	9.750	48.750	27.705	86.205

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Kaatsheuvel, 5 juni 2019
Stichting Samenwerkingsverband PO HLA

De heer J. van de Pluijm
Directeur/Bestuurder

De heer A. Hengeveld
Voorzitter Raad van Toezicht

Stichting Samenwerkingsverband PO HLA
Statutaire adres   Kastanjestraat 4
Adres feitelijke activiteiten   Dodenauweg 2
Statutaire vestigingsplaats   5143 CZ Waalwijk
Feitelijke vestigingsplaats   5171 NG Kaatsheuvel

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bestemming van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena
Dodenaauweg 2
5171 NG KAATSHEUVEL

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena te KAATSHEUVEL gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarsssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarsssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 17 juni 2020
Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2020.0173.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl